

LEKCJA 2

Temat: „Co może zagrażać naszemu zdrowiu i życiu w szkole – część II”

Aby zapobiegać wypadkom w szkole, należy mieć świadomość źródeł zagrożeń, umieć przewidywać ich konsekwencje i wreszcie stworzyć bariery odgradzające ucznia od różnorodnych źródeł zagrożeń – bariery techniczne oraz organizacyjne, ale również mentalnościowe i osobowościowe, które muszą być kształtowane od najmłodszych lat życia.

Formy realizacji (proponowany przedmiot, ścieżka itp.):

- lekcja do dyspozycji wychowawcy,
- plastyka.

Cele ogólne:

- uświadomienie uczniom źródeł zagrożeń ich bezpieczeństwa w szkole,
- kształcenie nawyku przewidywania, unikania, zapobiegania i możliwie sprawnego pokonywania tych zagrożeń,
- stymulowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo innych.

Cele szczegółowe:

Uczeń potrafi:

- zaprojektować sposoby zapobiegania, unikania lub pokonywania niebezpieczeństw grożących w szkole,
- wymienić główne przyczyny powstawania wypadków,
- opisać schemat powstawania wypadków.

Metody nauczania:

- pogadanka.

Pomoce dydaktyczne:

- foliogram nr 2,
- rzutnik pisma, ekran,
- papier, materiały piśmiennicze – pisaki, farby, kredki lub inne według uznania ucznia.

Formy pracy:

- indywidualna twórczość plastyczna uczniów,
- prezentacja foliogramów.

PLAN ZAJĘĆ:

1. Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę lekcji i informuje ich o celach zajęć.

Nauczyciel przypomina uczniom cele I części zajęć oraz - poprzez rozmowę i zadawanie pytań - źródła zagrożeń dla zdrowia i życia mogące wystąpić w szkole, a także ich konsekwencje. Następnie informuje uczniów, że głównym celem aktualnych zajęć będzie przygotowanie plakatów przestrzegających innych uczniów w szkole przed groźącymi im niebezpieczeństwami i wskazujących sposoby zapobiegania nieszczęściom w wybranych sytuacjach. Uczniowie mają wczuć się w role ekspertów i propagatorów bezpiecznych zachowań w szkole. Prace wykonują dowolną techniką.

2. Ćwiczenie nr 1 – indywidualne prace plastyczne uczniów.

Nauczyciel prosi, aby każdy z uczniów wybrał sobie jedno źródło niebezpieczeństwa w szkole, umieszczone wcześniej na plakatach grup lub na foliogramie nr 1 i stworzył plakat przestrzegający innych uczniów przed danym zagrożeniem lub promujący bezpieczne zachowanie się w obliczu tego zagrożenia.

3. Podsumowanie pracy uczniów – zorganizowanie wystawy prac uczniowskich w klasie. Nauczyciel dokonuje przeglądu prac, w razie wątpliwości dopytuje autora o intencje i prosi o dodatkowe wyjaśnienia. Najciekawsze prace, być może po ich dopracowaniu po zajęciach w domu, powinno się zaprezentować szerszemu gronu uczniów i nauczycieli (np. organizując wystawę).

4. Pogadanka podsumowująca – Nauczyciel prezentuje *foliogram nr 2* (główne przyczyny powstawania wypadków oraz najprostszy model wypadku).

5. Zakończenie zajęć: Nauczyciel podsumowuje zajęcia odnosząc się do ich celów oraz wyników pracy grup. Poprzez pytania kontrolne sprawdza efektywność przeprowadzonych lekcji 1 i 2.

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELA

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 1

Działalność profilaktyczną w zakresie bezpieczeństwa w szkole należy rozpocząć od poprawy technicznych warunków pracy i nauki, czyli usuwania rażących zaniedbań. Biorąc jednak pod uwagę stan finansów polskiej oświaty, który nie pozwala na szybką modernizację bazy szkolnej, należy zwrócić szczególną uwagę na czynniki związane z zachowaniem się człowieka. Tam, gdzie są zagrożenia techniczne, których nie można z różnych względów usunąć, możemy liczyć tylko na zdrowy rozsądek ludzi, ich wiedzę, umiejętności i postawy. Dlatego ważne jest uświadamianie uczniom źródeł zagrożeń bezpieczeństwa w szkole, ze szczególnym zwróceniem uwagi na czynnik ludzki. Pamiętać należy, że znacznie lepiej i taniej jest przewidywać zdarzenia niebezpieczne i zapobiegać ich występowaniu, niż uczyć się na błędach cudzych i własnych. Głównymi przyczynami wypadków są:

- niewłaściwa organizacja pracy i niw stosowanie procedur,
- możliwość popełnienia przez człowieka błędu.

Według *Słownika języka polskiego*, „**wypadek** to nieprzyjemne lub nawet tragiczne zdarzenie, zwłaszcza takie, w którym ktoś zostaje ranny lub traci życie.”

Aby powstał wypadek, muszą wystąpić łącznie trzy elementy:

- 1) źródło zagrożenia,
- 2) zagrożony obiekt,
- 3) niedostateczna bariera lub brak barier.

Stąd prosty wniosek, że aby zapobiegać wypadkom w szkole należy mieć świadomość źródeł zagrożeń, umieć przewidzieć konsekwencje braku właściwych barier i wreszcie stworzyć bariery odgradzające ucznia od różnorodnych źródeł zagrożeń – bariery techniczne oraz organizacyjne, ale również mentalnościowe i osobowościowe, które muszą być kształtowane od najmłodszych lat życia poprzez wyposażanie w wiedzę, kształtowanie umiejętności i nawyków przewidywania, unikania, zapobiegania i możliwie sprawnego pokonywania zagrożeń oraz stymulowanie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo innych.

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 2

PYTANIA KONTROLNE DO LEKCJI 1 – 2 z odpowiedziami

1. Co to jest wypadek?

Odpowiedź: „**WYPADEK** to nieprzyjemne lub nawet tragiczne zdarzenie, zwłaszcza takie, w którym ktoś zostaje ranny lub traci życie.”

2. Wymień trzy źródła zagrożeń bezpieczeństwa w szkole, podaj do każdego źródła po kilka propozycji sposobu zapobiegania, unikania tego zagrożenia. Swoje odpowiedzi wpisz w poniższą tabelę:

Wzór tabeli z propozycjami odpowiedzi

Lp.	Źródło zagrożenia w szkole	Proponowany sposób zapobiegania, unikania tego zagrożenia
1.	Agresywny uczeń	<ul style="list-style-type: none"> • staram się nie reagować na zaczepki, • w razie ataku wołam na pomoc kolegów lub inne osoby, • informuję o sytuacji nauczyciela, rodzica lub inne osoby dorosłe, • przerwy staram się spędzać w miejscach, gdzie dyżuruje nauczyciel, w większej grupie kolegów
2.	Niesprawny sprzęt szkolny	<ul style="list-style-type: none"> • nie dotykam urządzenia wyglądającego podejrzanie, • informuję nauczyciela lub inną osobę dorosłą o swoich podejrzaniach, obawach, • zapoznaję się z instrukcją użytkowania sprzętu i jej przestrzegam, • dbam o sprzęt szkolny.
3.	Pożar	<ul style="list-style-type: none"> • nie używam zapatek i innych przedmiotów mogących wzniecić pożar w szkole, • jak najszybciej informuję osoby dorosłe o zauważeniu ognia na terenie szkoły, • w przypadku powstania pożaru stosuję się do instrukcji przeciwpożarowej i do poleceń dorosłych, zachowuję spokój i opuszczam szkołę.

Proponowana punktacja (zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania):

Pytanie 1 – 3 pkt. Pytanie 2 – 3 pkt. Pytanie 3 – 6 pkt.

Propozycja autora:

bardzo dobry (5)	11 – 12 pkt.
dobry (4)	9 – 10 pkt.
dostateczny (3)	7 – 8 pkt.
dopuszczający (2)	5 – 6 pkt.
niedostateczny (1)	0 – 4 pkt.

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA UCZNIA – LEKCJA 2

Temat: „Co może zagrażać naszemu zdrowiu i życiu w szkole – część II”

Aby zapobiegać wypadkom w szkole, należy mieć świadomość źródeł zagrożeń, umieć przewidywać ich konsekwencje i wreszcie stworzyć bariery odgradzające ucznia od różnorodnych źródeł zagrożeń – bariery techniczne oraz organizacyjne, ale również mentalnościowe i osobowościowe, które muszą być kształtowane od najmłodszych lat życia.

PYTANIA KONTROLNE DO LEKCJI 1 – 2

1. Co to jest wypadek?
2. Wymień trzy źródła zagrożeń bezpieczeństwa w szkole, podaj do każdego źródła po kilka propozycji sposobu zapobiegania, unikania tego zagrożenia. Swoje odpowiedzi wpisz w poniższą tabelę:

Lp.	Źródło zagrożenia w szkole	Proponowany sposób zapobiegania, unikania tego zagrożenia
1.	Agresywny uczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • •
2.	Niesprawny sprzęt szkolny 	<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • •
3.	Pożar 	<ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • •